

Ali Mqaml Rhbrin beynlxalq mslr zr maviri doktor Vilayti: Azrbaycan rann dmnlrin qar mqavimtin n cbhsind olub

Ali Mqaml Rhbrin beynlxalq mslr zr maviri "Aura Gnnn hidi Siqtl-slam" konfransna mrcitind bildirib: "Siqtl-slamn hadti i alimlrinin v ruhanilrinin zlmkar v yadelli hakimiytt qar mbariznin ".mxtlif mrhlrind itiraknn bariz niansidir

arannews.com:Müracitin davamnda li kbr Vilayti qeyd edib: “Zülmkar hökumt v xarici müdaxily qar bu mübariz mrhum Mirzayi irazidn sonra açq kild balamd. Ondan vvl adtn i alimlr xalq yannda nisbttn mqbul olan hökumtlri tvig edir v dstklyirdir, cnbilr qar mübariz aparrdlar.”

Birinci nümun Fthli ah Qacarn dövründ Kaifül-Qita kimi tannan eyx Cfr Ncfi v digr 142 alimin ftvas il xalqn rus tcavüzün qar müqavimt göstrmsi idi. O, xalq cihada dvt etdi v onlar ruslar mlub edrk Tiflis doru irilidilr.

Nasirddin ahn dövründn nn pozuldu. Bu ah ylnmk üçün ölkn borca salaraq üç df Avropaya sfr etdi. Birinci sfrind tütün mhsulunun becirilmsi v ylmas imtiyazn Talbota (ngiltrnin böyük irkltrindn biri) verdi, bellikl mhur tacirlri v i adamlar müflisldirdi.”

Vilayti qeyd edib ki, irazdan mrhum Seyid li kbr Falasiri, Tehrandan Seyid Mhmmmd Hsn Atiyani v Mirz Cavad Tbrizi, sfahandan Aa Ncfi kimi tannan Hac Mhmmmd Tqi Ncfi kimi alimlr bu müqavily qar çxdlar. Mrhum Falasiri irazda Aura ziyartini oxumaq üçün shraya getdiyi gün hökumt qüvvlri trfindn hbs edildi. Onu çlpaq miniy uyun olmayan bir kild mindirrk Buhr göndrdilr.

Mrhum Falasiri oradan Bsry, oradan da dövrün alimi olan mrhum Mirz irazini görmk üçün Samirraya getdi. Mrhum Mirz ehtiramla yazd mktublarda bu bard Nsirddin aha xbrdarlq etdi v bu müqavilnin lvini istdi. Amma Sfvilrdn Qacara qdr tarixd ilk df olaraq i aliminin mktubu ahn hörmtsizliyi il üzldi. Nticd mrhum Mirz tütünü qadaan edn mhur ftva verdi. Bu ftva o qdr tsirli oldu ki, htta Nsirddin ahn evindki qlyanlar da sndrdlar.

Ali Mqaml Rhbrin beynlxalq mslr üzr müaviri Nasirddin ahn Avropaya ikinci sfri haqda yazb: “Nasirddin ah ikinci sfrini maliyyldirmk üçün Baron Yulius Reuter il müqavil imzalad. Id olan sndlr gör, aha 300 min lir, Mirz Hüseyn xan Sephsalara 50 min lir rüvt müqabilind ran ingilislrin himaysind olacaqd.”

Müracitin davamnda qeyd olunur ki, Tehrann böyük alimlrindn olan mrhum Hac Molla li Kni qaydarkn aha xbrdarlq etdi ki, bu rüsvayç müqavily cavabdeh olan xs, yni Mirz Hüseyn xan Sephsalar vzifdn uzaqladrlsn v bu tlb hyata keçirildi. üçüncü sfrd Mirz Mülküm xann vasitçjilyi il lotereya müqavils baland. Alimlrin müqavimti il müqavil lv olundu. Nhayt Qacar vhiiliklri o qdr artd ki, Nasirddin ah Mirz Rza Kermani trfindn öldürüldü.

Müzffrdin ahn zamannda alimlr bada olmaqla xalq daltxan, daha sonra is Mrut urunda ayaa qalxd. Alimlr vvlnd xbrdarlq edirdilr ki, Mrut legitim olmaldr, ks halda düzgün istiqamtd olmayacaq. Mrutnin qanuniliyini müdafi edn mhur alimlrndn biri d tbrizli Mirz li Siqtül-slam idi.

Doktor Vilayti daha sonra yazb: “Azrbaycan qdim zamanlardan rann dümnlrin qar müqavimtin ön cbhsind olub. Radtli srkrldri arasnda Sttar xann v Baqir xann adn çkmk olar. Sttar xann özü deyir ki, Ncf alimlrinin göstriei il Tehrana trf hrkt etmidir.

Mrhum Mirz li Siqtül-slam Tbrizi Sdrül-ülma lqbi il tannan Tbriz alimlrinin mhur nslindn olan v özü d Azrbaycann tannm alimlrindn saylan Hac Mirz Musa Siqtül-slamn olu idi.

Mirz Musa Sqtül-slam Hac Mirz Mhmmdfi Aa Sdr Siqtül-slamn olu, o da Mirz Mhmmmd Cfr Sdrin olu, o da Mirz Mhmmdfinin olu, o da Mirz Yusifin olu, o da Mirz Mhmmmd linin olu idi.

Mirz Mhmmdfi, Siqtül-slam Tbrizinin beinci babas v Nadir ahn müasiri idi. Nadir ahn frman il hicri-qmri 1153-cüild Tbriz Sultanlnn valisi seçilmidir.”

“Aura Gününün hidi Siqtül-slam” milli konfrans rqi Azrbaycan rsmilri, müllim v tdqiqatçlarn, çoxlu sayda çada tarix hvskarlarinn itirak il Tbriz Universitetinin Vhdt Salonunda keçirilib.